

PANASZBEJELENTÉssel KAPCSOLATOS ELJÁRÁSREND

Az uniós jog megsértését bejelentő személyek védelméről szóló 2019/1937 EU irányelv átültetési kötelezettségének történő megfelelés keretében elfogadott új Panasztörvény alapján a törvényben meghatározott foglalkoztatóknak ún. belső visszaélés-bejelentési rendszert kell létrehozniuk és üzemeltetniük, amelyen keresztül a munkavállalók, szerződéses partnerek és a törvényben felsorolt más érintettek biztonságos és akár anonim módon is bejelenthetik az általuk tapasztalt jogellenes cselekményeket, egyéni érdeksérlemeket, illetve minden általuk észlelt munkahelyi mulasztást vagy visszaélést.

A foglalkoztató kötelezettségét akként teljesíti, hogy dr. Mürkl-Nagy Nikolett ügyvédet (KASZ-36080461; 9024 Győr, Babits Mihály utca 10/B. fszt. 1.) (a továbbiakban: eljárásra jogosult szerv) bizza meg egy elkülönített független és pártatlan belső visszaélés bejelentési rendszer létrehozásával.

Milyen esetekben lehet bejelentést tenni?

Lehetőség van jogellenes vagy jogellenesnek vélt cselekményre vagy mulasztásra, illetve egyéb visszaélésre vonatkozó információt bejelenteni. Ilyen lehet például a munkahelyi visszaélések, úgy mint a kenőpénz elfogadása, a csalás vagy a pénzmosás; zaklatás vagy egyéb diszkriminatív jellegű intézkedések; a tisztességtelen szerződéses feltétel alkalmazása, vagy az üzleti, szakmai titok megsértése. A bejelenthető magatartások alá tartoznak a jogszabályba ütköző jelenségek mellett, a munkáltató belső szabályzatába vagy az etikai szabályokba ütköző magatartások, és visszaélések is.

Ki tehet bejelentést?

- a) foglalkoztatott,
- b) az a foglalkoztatott, akinek a foglalkoztatónál fennálló foglalkoztatásra irányuló jogviszonya megszűnt
- c) a foglalkoztatóval foglalkoztatásra irányuló jogviszonyt létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött,
- d) az egyéni vállalkozó, az egyéni cég, ha a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolatban áll,
- e) a foglalkoztató tekintetében tulajdonosi részesedéssel rendelkező személy, valamint a foglalkoztató ügyviteli, ügyvezető, illetve felügyelő testületéhez tartozó személy,
- f) a foglalkoztatóval szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárást megkezdett, szerződéses kapcsolatban álló vagy szerződéses kapcsolatban állt vállalkozó, alvállalkozó, beszállító, illetve megbízott felügyelete és irányítása alatt álló személy,
- g) a foglalkoztatónál tevékenységet végző gyakornok és önkéntes,
- h) a foglalkoztatóval a d), e) vagy g) pont szerinti jogviszonyt vagy szerződéses kapcsolatot létesíteni kívánó olyan személy, aki esetében e jogviszony vagy szerződéses kapcsolat létesítésére vonatkozó eljárás megkezdődött, és
- i) az a személy, akinek az d), e) vagy g) pont szerinti jogviszonya vagy szerződéses kapcsolata a foglalkoztatóval megszűnt.

A bejelentések fajtái:

A **panasz** olyan kérelem, amely egyéni jog- vagy érdeksérelem megszüntetésére irányul, és elintézése nem tartozik más – így különösen bírósági, közigazgatási – eljárás hatálya alá. A panasz javaslatot is tartalmazhat.

A **közérdekű bejelentés** olyan körülményre hívja fel a figyelmet, amelynek orvoslása vagy megszüntetése a közösség vagy az egész társadalom érdekét szolgálja. A közérdekű bejelentés javaslatot is tartalmazhat. (a továbbiakban együtt: bejelentés) A közérdekű bejelentést a közérdekű bejelentések védett elektronikus rendszerében is meg lehet tenni. A közérdekű bejelentések megtételére és nyilvántartására szolgáló elektronikus rendszer üzemeltetéséről az alapvető jogok biztosa gondoskodik.

Bejelentés megtételének módjai:

- postai levélben a 9024 Győr, Babits Mihály utca 10/B. fszt. címre címezve
- elektronikus úton a visszaelekbejelentese@gmail.com e-mail címen.

Az eljárás menete:

A bejelentés megtehető a fent felsoroltak közül bármelyik módon. A bejelentések fogadásánál első számú kritérium a bejelentő személyazonosságának bizalmasan kezelésének biztosítása. A bejelentés elintézéséhez elengedhetetlen a foglalkoztató, illetőleg – amennyiben van ilyen – a bejelentéssel érintett megjelölése.

A bejelentés megtételét követően az eljárásra jogosult szerv haladéktalanul megkezdi a bejelentés értékelését és a bejelentés törvényi megfelelésségének vizsgálatát.

A szóbeli bejelentést az eljárásra jogosult szerv írásba foglalja és a bejelentő számára másodpéldányban átadja, valamint az írásba foglalással egyidejűleg teljes és pontos jegyzőkönyvet készít.

Az eljárásra jogosult szerv a bejelentésben foglaltakat a lehető legrövidebb időn belül, de legfeljebb a bejelentés beérkezésétől számított harminc napon belül kivizsgálja. Az eljárásra jogosult szerv a bejelentés befogadását követően rögzíti a bejelentés lényegi tartalmát, főbb adatait, a bejelentés érdemi értékeléséhez szükséges lépéseket, ezentúl a bejelentés vizsgálatára vonatkozó feltételek fennállását, így különösen azt, hogy a bejelentést arra jogosult személy tette-e meg és a bejelentés megtételére jogszerűen került-e sor, valamint a bejelentést egyedi ügyazonosítóval látja el a teljes körű anonimitás biztosítása érdekében.

A bejelentés akkor jogszerű, ha:

- a fenti elérhetőségek valamelyikén a rendszer üzemeltetésére vonatkozó eljárási rendben meghatározott szabályok szerint tették meg,
- a bejelentő a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó információt a munkavégzésével vagy a jogviszony létesítésével kapcsolatos eljárás során szerezte, és
- a bejelentő alapos okkal vélelmezte, hogy a bejelentéssel érintett körülményekre vonatkozó, bejelentett információ a bejelentés időpontjában valós volt.

Ha a bejelentés kivizsgálása előreláthatólag 30 napnál hosszabb ideig tart, erről a bejelentőt – az elintézés várható időpontjának és a vizsgálat meghosszabbítása indokainak egyidejű megjelölésével – tájékoztatni kell. A bejelentés elintézésének határideje ebben az esetben sem haladhatja meg a 3 hónapot.

Az eljárásra jogosult szerv a bejelentőt a bejelentés fogadásáról 7 napon belül értesíti, illetőleg felhívja a bejelentő figyelmét a rosszhiszemű bejelentés következményeire.

Az eljárásra jogosult szerv abban az esetben, ha a bejelentés kivizsgálása az ő feladata, értékeli a bejelentésben megjelölt körülmények helytállóságát, és megállapítja azokat az intézkedéseket, amelyeket alkalmasnak ítél a bejelentésben foglalt visszaélések orvoslására.

Amennyiben a bejelentés elintézése más eljárás hatálya alá tartozik, az eljárásra jogosult szerv haladéktalanul gondoskodik a más eljárás megindítására, illetve lefolytatására jogosult szervhez való áttételről a bejelentő egyidejű értesítése mellett.

Az eljárásra jogosult szerv a vizsgálat lezárásáig a bejelentés tartalmára, valamint a bejelentőre vonatkozó információkat a foglalkoztató illetékes szervezeti egységével csak a vizsgálat lefolytatásához feltétlenül szükséges mértékben oszthatja meg.

Az eljárásra jogosult szerv a bejelentés alapján tényszerű, a bejelentőre és a bejelentés tartalmára vonatkozóan a személyes adatok védelmének lehető legteljesebb megvalósulást biztosító jelentést küld a foglalkoztató illetékes szervezeti egységének, valamint – amennyiben szükségesnek tartja – javaslatot tesz a kivizsgálásra, illetve a jogellenes cselekményeket jogi szempontból értékeli. A vizsgálat megkezdéséről, valamint az eljárásra jogosult szerv kivizsgálásban történő részvételéről az ügyvezető vagy a cégvezető dönt.

Az eljárásra jogosult szerv a bejelentőt a bejelentés kivizsgálásáról vagy annak mellőzéséről és a mellőzés indokáról, a bejelentés kivizsgálásának az eredményéről, a megtett vagy tervezett intézkedésekről írásban tájékoztatja.

Az eljárásra jogosult szerv kapcsolatot tart a bejelentővel, ennek keretében a bejelentés kiegészítésére, pontosítására, a tényállás tisztázására, valamint további információk rendelkezésre bocsátására hívhatja fel. Az eljárásra jogosult szerv a bejelentőt meghallgatja, ha azt a bejelentés tartalma szükségessé teszi.

Amennyiben vizsgálat lefolytatására sor került, a bejelentő a bejelentés megtételétől számított 3 hónapon belül visszajelzést kap a bejelentés alapján lefolytatott vizsgálati folyamatról és annak eredményéről, amely tartalmazza az ügy egyedi azonosítóját is.

A bejelentővédelmi ügyvéd feladatai:

- a) fogadja a megbízó tevékenységével összefüggő bejelentéseket,
- b) jogi tanácsadást nyújt a bejelentőnek a bejelentés megtételével kapcsolatban,
- c) kapcsolatot tart a bejelentővel, tőle a bejelentés kivizsgálása érdekében szükség esetén tájékoztatást, felvilágosítást kérhet,
- d) a megbízó rendelkezése szerint közreműködhet a bejelentés alapján indult vizsgálat lefolytatásában, és
- e) kérésére írásban tájékoztatja a bejelentőt a bejelentéssel kapcsolatos eseményekről, különösen a bejelentés alapján indult vizsgálat eredményéről, a megbízó által megtett intézkedéséről vagy a vizsgálat lefolytatásának elutasításáról.

A bejelentés vizsgálata mellőzhető, ha:

- a) a bejelentést azonosíthatatlan bejelentő tette meg,
- b) a bejelentést nem az erre jogosult személy tette meg,
- c) a bejelentés ugyanazon bejelentő által tett ismételt, a korábbi bejelentéssel azonos tartalmú bejelentés, illetve
- d) a közérdek vagy a nyomós magánérdek sérelme a bejelentésben érintett természetes személy, illetve jogi személy jogainak a bejelentés kivizsgálásából eredő korlátozásával nem állna arányban.

Az eljárásra jogosult szerv a vizsgálat lefolytatását mellőzi:

- a) ha a sérelmezett tevékenység vagy mulasztás bekövetkeztétől számított egy éven túl terjesztették elő.

Ha nyilvánvalóvá vált, hogy bejelentő rosszhiszeműen, valótlan adatot vagy információt közölt és

- a) ezzel bűncselekmény vagy szabálysértés elkövetésére utaló körülmény merül fel, személyes adatait az eljárás lefolytatására jogosult szerv vagy személy részére át kell adni,
- b) alappal valószínűsíthető, hogy másnak jogellenes kárt vagy egyéb jogsérelmet okozott, személyes adatait az eljárás kezdeményezésére, illetve lefolytatására jogosult szervnek vagy személynek kérelmére át kell adni.

Ha a vizsgálat során nyilvánvalóvá válik, hogy a bejelentő rosszhiszeműen, valótlan adatot vagy információt közölt, a bejelentés elintézését megalapozó vizsgálatot intézkedés mellőzésével befejezheti.

Általános rendelkezések:

A bejelentőt – a Panasztörvényben foglalt esetek kivételével – nem érheti hátrány a bejelentés megtétele miatt.

Minden, a bejelentő számára hátrányosnak minősülő cselekmény vagy mulasztás,

- amelyre a bejelentés jogszerű megtétele miatt kerül sor és
- amelyet a bejelentést megalapozó jogviszonnyal vagy kapcsolattal összefüggésben valószínűsítenek meg, jogellenesnek minősül akkor is, ha egyébként jogszerű lenne.

A bejelentés jogszerű megtétele esetén a bejelentőt nem terheli felelősség a bejelentésben szereplő információk megszerzése vagy az azokhoz való hozzáférés tekintetében, kivéve, ha a bejelentő az információk megszerzésével vagy az azokhoz való hozzáféréssel bűncselekményt követett el.

A bejelentő, a bejelentéssel érintett személy személyes adatai, valamint azon személy személyes adatai, akinek a magatartása vagy mulasztása a bejelentésre okot adott kizárólag a bejelentés kivizsgálása és a bejelentés tárgyát képező magatartás megszüntetése érdekében kezelhetők. A bejelentő személyes adatai csak az eljárásra hatáskörrel rendelkező szerv részére adhatók át, amennyiben a szerv annak kezelésére törvény alapján jogosult, vagy az adatai továbbításához a bejelentő egyértelműen hozzájárult. A bejelentő adatai – hozzájárulása nélkül – nem hozhatók nyilvánosságra. A visszaélések bejelentésével kapcsolatos adatkezelésre egyebekben külön adatkezelési szabályzat vonatkozik.

Az állam a bejelentő részére a jogi segítségnyújtásról szóló 2003. évi LXXX. törvényben meghatározott támogatásokat biztosítja az ott meghatározott feltételek szerint.